

Kulturno umetniško društvo Smlednik

Kulturno umetniško društvo »Smlednik« bo februarja 1989 praznovalo 10-letnico delovanja, vendar ima kraj mnogo starejšo kulturno tradicijo. Prvi zapiski o uprizoritvah gledaliških del ali iger, kakor domačini še danes poimenujejo te uprizoritve, izvirajo že iz pred prve svetovne vojne, ko je bil v starem središču Smlednika zgrajen dom kulture. V tem domu KUD Smlednik deluje še danes. Čeprav je bil dom kulture mnogokrat prezidan in adaptiran, je še vedno dokaj nefunkcionalen. V zadnjih desetih letih so v njem uredili centralno kurjavo, zamenjali so podo in podobno. Poleg tega so s pomočjo ljubljanske kulturne skupnosti izpopolnili lučni park, posebno pomembna pridobitev pa je regulator svetlobe, ki so ga kupili lansko leto. Mnogo dela so opravili s prostovoljnimi delom. Tako so člani KUD-a v letošnjem letu izvedli drenažo zgorjnjega dela dvorane, do konca leta pa bodo izvedli še vso napeljavno elektrike, popravili sanitarije ter zatemnili dvorano. Vrednost del, ki so jih opravili s prostovoljnimi delom, že sedaj presega 200 starih milijonov. V prihodnjem letu načrtujejo, da bodo uredili stopnice v zgornje prostore doma, uredili fasado in okolico doma ter, kar je najpomembnejše, končno dobili odsko ozvočenje.

V KUD Smlednik je trenutno vključenih okoli petdeset bolj ali manj aktivnih članov. Delujejo v naslednjih sekcijah: Gledališče pod Starim gradom, ansambel Kalvarija band in mlajša plesnobaletna skupina Ringa raja. V desetletnem obdobju delovanja je društvo doseglo svoj višek leta leta 1982/83 z uprizoritvijo veseloigre Županova Micka v režiji Franca Uršiča. Po tej uprizoritvi je delo KUD-a za tri leta

zastalo (do leta 1985). Po teh »kulturno suhih letih« so se člani stare skupine povezali z mladinci in dom kulture je ponovno zaživel. Do sedaj so pripravili že več uprizoritev in priložnostnih prireditev. Omenimo vsaj dve predstavi: VZORNI SOPROG in NAJLEPŠA ROŽA. Trenutno skupine vadijo dve predstavi. Predstavo Obtoženi volk (avtor Žarko Petan) pripravlja režiser Borut Šegatin, predstavo Kako lepo se dan začne pa pripravlja režiser Franc Uršič.

V zadnjem obdobju je bil predsednik KUD-a Bojan De Reja, ki je tudi, poleg tajnika društva Lojza Tršana, eden najzaslužnejših za to, da je KUD začel ponovno delovati. Novi predsednik KUD-a pa je Srečo Cigliarič, kajti vodenje društva v amaterski kulturi ni enostavno, kljub vsem lepim trenutkom in eventualnim uspehom.

Društvo iz Smlednika vzorno sodeluje s krajani Smlednika. Predstave in zabavne prireditve, ki jih nekajkrat letno pripravijo v domu kulture, so polno obiskane. Društvo dobro sodeluje tudi s šolo v Smledniku in učenci OŠ Simon Jenko brez težav nastopajo ali se kako drugače udeležujejo v društvu.

Trenutno je največja težava KUD-a Smlednik ponovno dom kulture, katerega lastnik je krajevna skupnost. Krajevna skupnost mora namreč za dom plačevati amortizacijo, ker pa denarja za te namene nima, razmišljajo o tem, da bi KUD-u, ki ima v domu sedež, zaračunavali najemnine. Če bo društvo, poleg tega da kupujejo kurilno olje in pokriva ostale stroške, moralo plačevati še najemnine, potem bo ostalo brez sredstev za svojo osnovno dejavnost, za kulturo.

Milan Pirker

IZ IZLOŽBE

Narava v žepu

Zelo verjetno se veliki večini ljudi vsaj ob koncu tedna dogaja, da spontano povedo, predlagajo in zahtevajo: Ven moramo! Tisti »ven« se sicer lahko po krajši ali daljši vožnji, v redkih primerih celo hoji, spet konča »notri«; v tem ali onem lokalu, ki premore v bližini kako znamenitost (ali pa tudi ne – ker je pač že sam dovolj znamenit). Vendar je še kar lepo število tistih sprehajalcev, ki vzamejo pot pod noge in se odpravijo v gozd, v hribe, k vodi ali pa samo v park.

Vsem tem so namenjeni priročniki iz zbirke SPREHODI V NARAVO, ki so jih doslej pri Cankarjevi založbi izdali dvajset, obetajo pa še nadaljne. Na teh sprehodih srečujemo mrtve in žive stvari in pojave, ki jih takole počez označimo za: kamenje, oblake, ptice, živali, rože in še kaj. Podobno se nam dogaja med dopustom, pa naj bo to kje na vasi ali ob morju. Tudi na vprašanja, ki jih nikoli ne zmanjka vedoželjnemu naraščaju: »Kakšen ptič pa je to?« ali »Kako se reče tej roži?« ne spravimo skupaj kaj dosti več kot: »ena taka roža, plava; kaj si tečen, ja, ptič, kaj jaz vem, vrabec že ni«.

Vsaka od teh ličnih knjižic žepne velikosti, opremljenih s plastičnim zaščitnim ovitkom, bo odgovorila na vprašanja z določenegega področja. Slovenska izdaja je prirejena po nemškem izvirniku.

Od »trdnega« sveta nastopajo seveda KAMNINE (slov. izdajo je dopolnil Vid Gregorčič), kjer nam 70 barvnih fotografij omogoča zanesljivo prepoznavanje posameznih vrst.

Nekaj možnosti je, da bo vmes kak kos RUDNINE, ki so prikazane v posebni knjižici.

KRAŠKI SVET (avtor Marko Aljančič) je na tako skromnem prostoru predstavljen kar temeljito: od vrtač in škrapelj, rek ponikalnic, polj in jezer, do brezen in jam z vsem njihovim pravljicnim okrasom.

TRAVNIŠKE CVETICE naj bi nam pomagale, da ne bomo na zvedavo vprašanje »Kako pa je ime tej roži?« velikodušno odgovarjali »Ja, saj vidiš, to pa je ena taka bela roža. In da se ne bo vse začelo in končalo pri marjetici in vijolici.

Nad travniki ponavadi letajo METULJI. Lahko se seznamimo s sedemdesetimi: njihovo veli-

kostjo, značilnostmi, razširjenostjo, časom, ko letajo in še kaj.

ŽIVLJENJE V MORJU in posebej JADRANSKE RIBE je predstavil priznani domači strokovnjak Miroslav Zei. Barvne fotografije in opisi nam bodo pomagali, da se bomo znašli med raki in zvezdami, školjkami, spužvami in algami. Pri ribah so poleg značilnosti in življenjskega prostora dodane tudi ocene okusnosti posamezne vrste in najprimernejši način priprave.

Svet ptic je predstavljen v dveh knjižicah. Pri UJEDAH IN SOVAH se srečujemo s ptiči v naravnem okolju, vse zvezo o njihovi razširjenosti v Evropi in sosednjih predelih, prehranjevanju in razmnoževanju.

Pri GOZDNIH ŽIVALIH se bomo zblížili s številnimi sesalci, ptiči, dvoživkami, plazilci in žuželkami, od jazbeca do rogača. Mogoče bomo ločili jezeve sledi od zajčevih, medvedje od risovih. Barvni pasovi nam spet sporočajo podatke o ogroženosti in zavarovanosti.

Ko pogledamo navzgor, pa ne zaradi ropotajočega helikopterja, in s pogojem, da ni megleno, vidimo lahko oblake. Knjižica OBLAKI IN VREME nam bo v pomoč, da bomo lahko obla- kom dali tudi imena: Pazi ga, stratokumulus! Ali pa: Če tole ni cirrus fibratus pa nič nečem! Mogoče se bomo tudi sredi vremenskih front na tv ekranu lažje znašli. Sploh pa je avtor vremenske knjižice karseda optimističen in velik zagovornik slehernega vremena.

Za oblaki so ZVEZDE. Priliko imamo, da se poučimo o pravilni rabi zvezdnih kart, saj so v knjigi razložene za vse mesece za leto od 1987 do 1989. Navedeni so tudi nebesni pojavi in položaj planetov. V priročnikih vedno znova naletimo na sporočilo, da se naravni življenjski prostori strahljivo hitro krčijo, s tem pa se s podobno hitrostjo siromaši svet rastlin in živali; obeta se nam sivina, nad katero bodo v najboljšem primeru brenčale kake tečne in trdožive muhe. Zaenkrat pa lahko še vedno s pridom uporabljamo pripomoček za POIMENOVANJE BITIJ IN STVARIJ, ki nas obkrožajo, ko zapustimo utrjene bivalnice in delovišča.

Albin BUTTOLO

PROGRAM OSTROVRHARJEVEGA SREČANJA

Kot vsako leto do sedaj tudi letos Občinska kulturna skupnost in Zveza kulturnih organizacij organizirata vrsto prireditev imenovanih »Ostrovharjevo srečanje«.

Nastopajoče skupine se bodo predstavile s programi, ki so ga naštevali v letošnjem letu. Povabili pa smo tudi nekaj skupin iz okoliških občin, ki se bodo predstavile našim gledalcem z deli, ki predstavljajo visoko kvaliteto in umetniško ustvarjalnost amaterske kulture. Posebno pozornost predstavljata likovni razstavi v Sori in Medvodah, celovečerni nastop dramske igralk Jerce Mrzel ter predstavitev pravkar izdane knjige satir in smešnic Slavka Krušnika.

Prireditve bodo organizirane po raznih krajih naše občine z namenom, da si jih ogleda čimveč obiskovalcev. Zato še posebej vabimo vse ljubitelje kulture in krajane naše občine, da si predstavo ogledate v čimvečjem številu.

Program prireditev
Vodnikova domačija, 17. novembra ob 18. uri.
Slavko Krušnik: Smešni in grhi
Predstavitve knjige
Interpretacija smešnic v izvedbi dramskih igralcev Srečka Špika in Marka Derganca Glasbena spremljava Dušan Uršič
Medvode, 18. novembra ob 18. uri v domu Svobode v Medvodah
Otvoritev razstave »Kraji nekdanje občine Medvode na starih razglednicah«

Glasbena spremljava Mlado klasje
Sora, 18. novembra ob 19. uri v domu krajanov v Sori
Komorni zbor LEK
Komorni zbor Domžale
Medvode, 20. novembra ob 18. uri v domu Svobode v Medvodah
Michael Frayn: Hrup za odrom
Loški oder Škofja Loka
Sora, 22. novembra ob 19. uri v domu krajanov v Sori
Otvoritev razstave »Ex tempore Sora«
Ženski pevski zbor Oton Župančič
Vodnikova domačija, 22. novembra ob 19. uri
Jerca Mrzel: Oblaki so rdeči
Celovečerni nastop

Pirniče, 23. novembra ob 17. uri v domu DPO v Pirničah
Darka Čeh: Drobline smrti
KUD Oder treh herojev Pirniče
Smlednik, 23. novembra ob 19. uri v domu kulture v Smledniku
Ervin Fritz: Komisija za samomore
Gledališka skupina DPD Svoboda Medvode
Zgornja Šiška, 24. novembra ob 19. uri v domu krajanov
Folklorna skupina iz Kamnika
Folklorna skupina Emona
Večer ljudskih pesmi in plesov alpskega plesnega področja
Podelitev kipca Ostrovhar

PISMA BRALCEV

Železobetonsko pokopališče na Žalah

Vabim prebivalce Ljubljane in okolice, da si ob obisku pokopnikov ogledajo še betonske objekte prve faze, prve etape povečanega pokopališča na Žalah.

Osebnost sem ugovarjal razkošju, ki ga je nakazoval izbrani projekt. Pripombe sem poslal na upravo Žal, na občino Bežigrad, Moste in Vič, projektantom Komunalnega podjetja Ljubljana, Društvu za varstvo okolja in še predsednici mesta tov. Nuši Kerševan.

V eni ali drugi obliki so mi vsi bolj ali manj pritrdilno zagotovili, da bodo neuteemeljeno bogastvo projekta omilili, tako da bo tudi novo pokopališče smiselno sročeno, zeleno, brez betonov, peskov itd., kakor delajo pokopališča v svetu in kakor je delala uprava Žal zadnja leta.

Pogovarjal sem se tudi s projektanti drugih projektov, ki so in še vedno odločno zagovarjajo odprto, zeleno pokopališče, ne pa neke narobe obrnjene železobetonske stebre (svečnike), železobetonska terasasta korita za grmičje in cvetje, betonske zidove, tlake itd.

V tem primeru bi bilo pravilno, da bi po odobritvi projekta **nujno poslovala še nevtralna strokovna komisija, po javnem predlogu tov. dr. Marjana Tepine, dipl. ing. arh.**, ki bi ocenila projekt tudi v okviru stroškov. Ker se ta komisija ni sestala, so projektanti kljub protestu izdelali načrte za najbolj bogate rešitve, tako da se je sedaj investitor prestrašil, kdo bo vse to plačal. Kdo bo zalival cvetje na vrhu svečnikov itd.?

Zopet so se sestali eni in isti organi projekta in začeli so črtati bogastvo iz izbranega projekta ter naročili veselim projektantom, da naj posamezne marmore in prebogatere ter nesmiselne objekte črtajo, da bo gradnja vsaj za 1/3 cenejša. In tako smo začeli letos z gradnjo. To, kar smo lani nasipali, planirali in valjali, smo sedaj vse znova prekopal, tako da se nam izvajalec del smeje.

Medtem so mi odločujoči celo zagotovili, da bodo resnično črtali bogastvo projekta vsaj za 1/3. Vse to je bilo objavljeno tudi v naših glasilih. Ko pa sem sedaj znova ogledoval delo na terenu, trdim, da je ostalo vse zelo po starem in da pokopališče ne bo bistveno cenejše, saj bo res na vsakem koraku samo beton v vsemogočih oblikah, belih barvah in pestrih izvedbah.

Ko sem pred leti, ob županovanju Mihe Košaka sodeloval na Žalah, me ni sram povedati, da se je uprava Žal resnično trudila, da bi bele tone stebrov starih Žal vzdrževala v tako zaželenem belem tonu. Vsi moški poskusi in izvedbe se niso obnesli ter so se stebri zamazali vedno že v enem letu. Tako bo tudi na novem pokopališču z vsemi belimi betonskimi površinami. Bele bodo samo ob plačilu izvršenega dela, kasneje pa nikoli več; imamo pač slabe izkušnje. Ravno zato še vedno ugovarjam izsiljenim betonskim objektom, predvsem pa narobe postavljenim svečnikom, paradnim stopniščem, piramidam, zidovom, tlakom itd.

Predlagam, da se takoj skliče strokovna komisija za oceno stroškov, kakor smo to uredili na gradu, ki naj pregleda izvršeno delo prve faze prve etape in naj da poročilo o smiselnosti nadaljnje gradnje po sedanjem projektu in ali ne bi bilo bolje, da bi gradili novo zeleno pokopališče po projektih prof. Ogrina in dipl. ing. Jančarja.

Ker je obseg del še ogromen, bo vsak prihranek velik, posebno če vlada v vsem kulturnem svetu geslo, **da se gradi samo zelena pokopališča brez vseh betonov, peskov, spomenikov itd.**, ampak samo zelene trate, grmičje in posamezna drevesa itd.

Uprava Žal naj takoj priredi ogled izvršenega dela za mestno prebivalstvo, ki vse to plačuje. Ne potrebuje novih družbenih afer, kakor jih imamo z gradom, kolodvorom itd.

CIRIL STANIČ,
Ljubljana

Zatiranje šolskih otrok, mar res?

V številnih revijah in časopisih, med drugimi tudi v vaši, vem zasledila članke o zatiranju, mučenju in celo pretepanju šolskih otrok. Ob prebiranju sem se kar zgrozila, če je možno, da so učitelji tako kruti. Vsak učitelj bi se moral zavzemati za učence, jim nuditi najlepše in najboljše. To seveda ni lahko.

Včasih vemo, da so učitelji brali, učenci pa so se njihove odgovore in vprašanja morali mehnično učiti. Tako znanje ni bilo vredno nič!

Današnji učitelj mora biti kreativen, marljiv, z močno avtoriteto in se stalno zavedati svojega poklica. Vsi seveda tega ne počno, povedati pa je treba, da jih tako malo tudi ni. Mnogi dajejo prednost šolskim obveznostim, šele na drugo, tretje mesto postavljajo dom, družino in svoje življenje. Žal je takih učiteljev manj in ljudje jih premalo opazijo.

Ko drugi preživljajo proste dneve oz. popoldneve in vikende, se učitelj poglablja v svoje delo. Res je, da imajo nekateri učitelji bolj slab odnos do otrok in jim je celo težko stopiti v razred. Da pa bi otroke še mučili, zlasti fizično, tega v svojem šolanju nisem doživela. Ne bom trdila, da bi si otroci grobo ravnanje zaslužili. Se pa kdaj vprašamo, kakšni so otroci in to vsako leto hujši?! Mnogi starši se jim premalo posvečajo. Že kot otroci v vrtcu preklinjajo, se zmerjajo in pretepajo. V šoli pa svoje negativno ravnanje še stopnjujejo. Marsikateremu učitelju popustijo živci, saj je vendar tudi on človek! Včasih takega učenca učitelj pošteno ozmerja, mu izbere ustrezni vzgojni ukrep, a ponavadi to ne zaleže nič, saj mnogi starši premalo sodelujejo s šolo. Veliko staršev ne zmore vzgojiti lepo enega svojega otroka. Kako pa lahko zahtevajo od učitelja, da jih bo trideset ali pa še več? Pa ne samo vzgajal, nuditi jim mora še ustrezno znanje, ki ga bodo potrebovali za nadaljnje šolanje.

Menim, da je nepošteno, da se največkrat piše o učiteljih negativno. Premalokrat so deležni tople in hvaležne besede.

Vladimira Rejc
Gotska 9
61000 LJUBLJANA

Uradni začetek priprav na kajakaško SP 1991

V prostorih ljubljanskega Magistra je bila pred kratkim prva seja organizacijskega komiteja za izvedbo svetovnega prvenstva v kajaku in kanuju na divjih vodah, ki bo leta 1991 v Bovcu in Ljubljani. Zaradi službene zadržanosti predsednika organizacijskega komiteja Milana Kučana je prvo sejo vodil predsednik kajakaške zveze Rado Roter. Potrdili so sestavo komiteja in imenovali predsednike posameznih odborov in vršilca dolžnosti generalnega sekretarja organizacijskega komiteja. To dolžnost so zaupali Aleksandru Laušu, ki je podobna dela že opravljal na Sredozemskih igrah, olimpiadi v Sarajevu in univerziadi v Zagrebu.

Svetovno prvenstvo se bo začelo 5. julija 1991 v Bovcu s spustom, ki bo trajal do 8. julija, nato pa se bo kajakaška karavana preselila v Tacen, kjer bodo tekme za svetovno prvenstvo v slalomu od 12. do 15. julija 1991. Leto pred tem bo generalna, že prihodnje leto pa bo v Tacnu finale svetovnega pokala v slalomu. Po dolgoletnem zatišju bomo v Ljubljani in Bovcu vnovič pričali najkakovostnejšemu srečanju športnikov ene izmed športnih disciplin, kar je še dodatna obveznost, da se bomo v svetu z organizacijo pa tudi s tekmovalnimi uspehi zopet potrudili kot gostoljubni gostitelji kljub težavam, ki nas pestijo.